

Valgfag på tværs af stamhold

Trivselsindsats

Indsatsen "Valgfag på tværs af stamhold" giver elever på FGU mulighed for at vælge valgfag på tværs af deres faste hold én gang om ugen. Valgfagene dækker forskellige emner, som kreativitet, motion og sociale aktiviteter, og eleverne kan styrke både sociale, faglige og personlige kompetencer afhængigt af det enkelte valgfag. Udbuddet af fag besluttes i dialog med eleverne, og en underviser koordinerer indsatsen, som kræver samarbejde blandt flere undervisere. Målet er at styrke elevernes sociale færdigheder og fællesskaber på tværs af holdene.

Titel: Valgfag på tværs af stamhold

Indsatsen "Valgfag på tværs af stamhold" består af, at der i ét modul om ugen udbydes valgfag på tværs af skolens stamhold. Målgruppen for indsatsen er alle skolens elever undtagen dem på AGU+. Valgfagene består af en række forskellige interessefag, der bl.a. indeholder et kreativt emne, et motions-/aktivt emne og noget "anderledes". Der er fire valgfagsperioder på et år: Sommerferie-efterårsferie, efterårsferie-juleferie, juleferie-påskeferie og påskeferie-sommerferie.

Formålet med indsatsen er at styrke elevernes sociale kompetencer og fællesskaber på tværs af stamholdene. Samtidig skal indsatsen udvikle forskellige kompetencer afhængigt af, hvilket valgfag eleven vælger. For eksempel vil et kreativt fag styrke elevens kreative kompetencer, mens andre fag kan fokusere på personlig udvikling.

Implementering:

For at denne indsats kan implementeres, er det en nødvendig forudsætning, at skolens ledelse er villig til at afsætte skemaplads til valgfagene. Derudover kræver det tillid til, at læring er mere end det, der står i en skolebog. Mange af eleverne i målgruppen har mindst lige så stort behov for at få trænet at være sammen med andre, være sociale og skabe fællesskaber om et fælles tredje.

Den overordnede facilitator for indsatsen er en underviser, der påtager sig tovholderrollen. Indsatsen kan dog ikke gennemføres af denne person alene og kræver samarbejde mellem alle de deltagende undervisere.

Processen for at fastlægge udbuddet af valgfag er elevinddragende og følger en trin-for-trin-model (se nedenstående).

Eleverne inddrages tre gange i processen:

- Trin 1: Åben brainstorm
- Trin 3: Meningstilkendegivelse
- Trin 5: Spørgeskema/valg

Nedenfor ses eksempler på afprøvede valgfag på FGU Nordvestsjælland:

For hvert valgfag afhænger indholdet af materialer af de valgfag som underviserne og skolelederen i samråd, og baseret på elevernes input fra brainstormen, beslutter at udbyde. Til brainstormen kan der anvendes A2-karton, skriveredskaber, post-its eller lignende.

Erfaringer/effekt:

Indsatsen er blevet afprøvet i tre perioder på FGU Nordvestsjælland i Fårevejle. Undervejs er det erfaret, at fem valgfag pr. periode er for mange i forhold til skolens størrelse (130 elever). Derfor tilbydes nu tre valgfag pr. periode, da flere valgfag gør indsatsen sårbar, især i forhold til bl.a. elevfravær.

Erfaringen viser, at jo mere eleverne inddrages i processen, desto større er fremmødet. Desuden er det observeret, at langt flere elever er deltagende i eftermiddagsmodulerne, efter valgfagene er blevet indført. Tidligere ønskede mange elever at gå tidligt hjem, men nu laver de noget "anderledes", som de synes er sjovt, sammen med underviserne og på tværs af holdende, hvilket har skabt en ny energi i disse moduler.

Undervisnings- og trivselsforløb

Fagtema/Hold: På tværs af alle hold	Tema for forløbet: Valgfag	
Fag der undervises med: Værksteder/fag	Varighed af forløbet: Rul af tre måneder ad gangen. Ét modul om ugen.	
Mål med forløbet:	Formålet med indsatsen er at skabe relationer og fremme trivsel på tværs af hold og årgange, samt styrke elevernes sociale kompetencer og fællesskaber og udvikle kompetencer, afhængigt af det valgte valgfag. Derudover skal indsatsen øge motivationen for deltagelse og tilstedeværelse.	
Kort beskrivelse af forløbet:	Eleverne deltager i ét modul (halvanden time) om ugen i 3. modul, hvor de har valgfag på tværs af hold baseret på interesse for både elever og undervisere. Der gennemføres 4 valgfagsrunder om året, som følger disse perioder: sommer-efterår, efterår-jul, jul-påske, og påske-sommer. Valgfagene dækker forskellige interesseområder såsom kreative emner, motions-/aktivitetsemner og "anderledes" emner.	
Konkrete læringsmål, og hvordan de præsenteres for eleven:	Eleverne skal lære at skabe relationer på tværs af hold, hvor de finder sammen om et fælles interesseområde. Det faglige indhold varierer afhængigt af det valgfag, eleverne vælger, men det sociale aspekt og relationsdannelse er en fælles målsætning.	
Undervisningsaktiviteter	Der er tilbudt en bred vifte af valgfag, som dækker forskellige interesseområder. Eksempler på valgfag inkluderer: <ul style="list-style-type: none"> • Bogklub • Design • Svømning • Selvforsvar • Brætspil • Krea • Fitness • Padeltennis • Gelpress • Udeliv • Gemmeleg • Maling • Tegning • Musik Alle tilbud bygger på elevernes brainstorm.	
Materialer	Materialerne varierer afhængigt af de specifikke valgfag, underviserne og eleverne vælger. Til brainstormfasen, hvor eleverne kan foreslå og vælge fag, anvendes f.eks. A2-karton, skriveredskaber og post-its.	

Organisering af undervisningen, der tager højde for deltagerforudsætninger	Forløbet kræver en fleksibel og åben tilgang, hvor elevernes interesser og idéer spiller en stor rolle i udvælgelsen af valgfag. Det er også vigtigt, at undervisere arbejder tæt sammen og koordinerer indsatsen på tværs.
Interne/eksterne samarbejdspartnere?	Indsatsen ledes internt af en tovholder i samarbejde med øvrige undervisere og skoleleder. Indsatsen kræver engagement fra hele lærer-teamet. Samarbejde med eksterne samarbejdspartnere kan afhænge af det enkelte valgfag.
Bedømmelseskriterier fra læreplan/fagbilag som indgår i dette forløb:	Indsatsen har primært et trivselsfremmende formål og bedømmes ud fra elevernes engagement og deltagelse snarere end specifikke faglige mål.
Hvilken dokumentation skal eleven have i sin portfolio fra forløbet?	Ingen
IPRAKSIS kode eller Link til forløb i teams	Ingen
Dato for evaluering og justering:	Evaluering sker ved afslutningen af hver valgfagsrunde, og justeringer laves til den næste runde baseret på erfaringer og feedback fra både elever og undervisere.